

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto . . . \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 40. — STEV. 40.

NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 17, 1913. — PONEDELJEK, 17. SVEČANA, 1913.

VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

SENOR DON FRANCISCO DE LA BARRA

GENERAL FELIX DIAZ

SENORA SARA MADERO, WIFE OF FRANCISCO MADERO AND SENORITA MEJIA, PRESIDENT AND FOUNDER, WHITE CROSS SOCIETY, MEXICO.

RAFAEL HERNANDEZ

Madero ni odstopil od predsedništva. Boj v mestu se nadaljuje z vso silo.

PO KRATKEM PREMIRJU VČERAŠNJI DAN SE JE ZOPET PRICELO STRELANJE. — POSLANICA PREDSEDNIKA TAFTA MADERU. — KROG POSLANIŠTEV JE USTVARJENA VARNOSTNA ZONA ZA TUJCE. — ZA ČASA PREMIRJA SO ULICE OŽIVILE IN BANKE SO NEKAJ UR POSLOVALE.

STROGA CENZURA.

VLADA SKRIVA SVETU VSE PODROBNOSTI DNEVNIH OPERACIJ. — MADERO JE JEZEN NA VSE DIPLOMATE. — DOVOLIL JE PREMIRJE LE RADI TEGA, KER JE BIL POSLAL ZDRUŽENIM DRŽAVAM POSLANICO, NAJ SE LE-TE NE VMEŠAVAJO V TRENOTNE HOMATIJE V MEHIKI.

Mejico Ciudad, Mehika, 13. febr. — Premirje, ki je bilo sklenjeno med predsednikom Madero in generalom Diazom, se je pričelo danes ob drugi uri ponoči ter je trajalo do 11. ure dopoldne. Nato se je pričel zopet boj, ki je trajal do solnčnega zatona. Čas premirja so porabili zastopniki tujerodev, da so ustvarili v bližini ameriškega poslanstva varnostno zono, kamor so koncentrirali skoro vse tuje. V tej zoni je bila tudi ustanovljena poštna podružnica.

Premirje je dobro došlo tudi vladi in ustašem, ker so nekoliko očistili ceste. Odstranjivali in sezigali so konjska trupla, ki so ponej usmrjala ozračje. Tudi občinstvo, ki je čeli teden živel v strahu, je imelo nekaj ur počitka. Vse ceste so bile polne ljudi, ki so nosili bele zastavice. Uspeh premirja je bil tako dovoljen, da se je pričela vlada pogajati z ustaši za zopetno premirje. Vlada je uvedla jako strogo cenzuro, kar ima svojo dobro stran v tem, da se ne soustajajo v svet senzacionalne in neresnične vesti.

Premirje se je končalo ob 11. uri in pričelo se je zopet sovražnost. Zjutraj je Madero ponovno odklonil navet senatorjev, naj se odpove predsedništvu. Izjavil je, da se obvladuje situacijo in da bo strel moč ustašev, ako se mu da časa.

General Diaz ni bil posebno ujet za premirje, a kljub temu je privolil vanj vsled prošnji ameriškega poslanika. Premirje je smatral kot otiro v izvedbi njegovega končnega namena, namreč izgnati Madera iz predsedništva.

Sobotni boji so bili odločno uspešni za ustaše, ki so odbili vse napade in sprejeli v svoje vrste več stotin vladnih vojakov. Sklenitvi premirja se je tudi protivil general Huerta, ker je moral zapustiti dobre pozicije ter se umakniti proti narodni palači. Predsednik Madero je istotako moral privoliti v premirje, ker je bil naprosil Zdrružene države naj ne intervencionirajo.

Amerikanski in nemški poslanik sta se obrnila na predsednika

Madera in generala Huerta, naj svoje vojaške dispozicije uredita tako, da ne bo treba streljati čez mestni oddelek, kjer stanujejo tujci. Ustanovi naj se nevtralna zona in vlada naj skupno z ameriškim komitejem določijo mesta, kjer bi se delila živila potrebnim. Na vse zgodaj zjutraj je bilo poslanstvo pozorišče intenzivne delavnosti. Kakih dvanajst avtomobilov je prihajalo in odhajalo z pribežniki, provizijami in poročili. Krog poslanštva se je zbral na stotine ljudi, ki so iskali pomoči ali poduka, kako naj se ravna. Hrane in pribežališč sicer ne primanjkuje v mestu, a velika je nevarnost za vse, ki se mude v njem.

Washington, D. C., 17. febr. — V kabinetni seji, ki je trajala več kot dve uri, se je sklepalo glede odgovora na poslanico mehičanskega predsednika Madera, v kateri prosi slednje, naj se Zdrružene države ne vmešavajo v sedanje težkoe v tej državi. Kabinet je odobril besedilo poslanice na predsednika Madera, ki bo objavljena tekem današnjega dneva. Državni tajnik Knox je po seji izjavil, da stoji vlada še vedno na stališču ne-intervencije ter da ne bo odposlala nadaljnje vojnne ladije v mehičanska pristanišča.

Austin, Texas, 16. febr. — Na mehičanski strani Rio Grande je baje vse narobe. Govenor Colquitt se je odločil, da pošlje svo milico na mejo ako bi vlada ne poslala zadostnega števila zveznih vojakov. Govenor je naprosil predsednika Tafta naj takoj uvede potrebne korake, nakar je leta odgovoril: "Na Vašo brzojavko, v kateri zahtevate takojšno intervencijo. Vam zagotavljam, da je ostala politika predsednika neizpremenjena, v kolikor se ista takoj ukrenila vse potrebno, da varuje življenje in imetje ameriških državljanov."

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNİK V ZDR DRŽ NAROČITE SE NANJ.

Na današnji sliki vidite mehičanskega predsednika Madera, ki se z vsem štirimi drži predsedniškega prestola. Ob njem je znan diplomat De la Barra, ki se je v

Stavka kurjačev.

Med kurjači in družbami se vrše zadnja pogajanja. — Stavka bi imela grozne posledice.

V osemindesetih urah se bode odločilo, ali zastavljajo železniški kurjači ali ne. Med delodajalci in uslužbenici posluje razsodišče, ki je pa precej pristransko.

Tukajšnji trgovci so naredili inventar o svojem blagu. Premoga imajo v skladiščih za štirinajst dni, drugih potrebnih živil samo za osem dni. Ako izbruhne štrajk, bi nastalo velikansko pomanjkanje živil.

V velikih skrbih so oni delavci, ki se s železnico vozijo k svojemu delu. Upajo, da vlada najbrže ne bode dovolila stavke in bo prisilila družbe, da bodo ugodile zahtevam kurjačev.

Družbe so si baje že najele stavekavke. Stavka bode izbruhnila najprej v New Yorku in takoj nato bode predsednik kurjaške unije brzojavno obvestil vse druge delavske voditelje, ki bodo pozvali svoje ljudi na štrajk.

Pet oseb utonilo.

Philadelphia, Pa., 16. febr. — Tekom zadnjih 48 ur je izgubilo na varljivem ledu pet oseb življenje in sicer trije dečki in dva odrasla. Vseh pet oseb se je ponesrečilo pri drsanju ali pri poizkusu rešiti ogroženim življenju.

Predsedniške volitve na Kitajskem.

Peking, Kitajska, 16. febr. — Dosedanja poročila o splošnih volitvah, ki se vrše po celi državi, kažejo, da bo dosedanji predsednik Yuanši-Kaj z veliko večino glasov zopet izvoljen predsednikom kitajske republike.

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA.

katero je izdala Slovenic Publishing Co. v New Yorku, je na potu. Kdor jo želi imeti, naj se nartči nanjo in kakor hitro dojde, mu jo pošljemo. Cena \$1.00. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

soboto izjavil, da hoče biti njegov naslednik. Na sliki vidite voditelja ustašev, Felixo Diazakateri povzročata Maderu veliko skrbi. Pod njem je Maderov mi-

Velikanska sleparija.

Tihotapstvo saharina na Dunaju. — Država oškodovana za več sto tisoč.

Dunaj, Avstrija, 16. febr. — Na tukajšnjem glavnem carinskem uradu so prišli na sled obsežnim sleparijam, ki so se že dolgo časa sistematično vršile. Država je oškodovana za velikanske svote denarja.

Gotovi agenti so utihotaplisaharin na tako zvite načine, da so jim šele sedaj čisto slučajno prišli na sled. Saharin je podvržen visoki carini in se tihotapstvo z njim skoraj že najbolj izplača.

Arretirali so že veliko oseb več osumljencev pa nadzorujejo noč in dan detektivji.

Policija je mnenja, da je imela vsotvar v rokah dobro organizirana družba. Država je baje ošleparjena za več stotošč kron. Budimpešta, Ogrsko, 16. febr. — Državni poslanec Frane Helbaj je izvoljen za župana mesta Budimpešte.

Eksplodizija v Panama-prekopu.

Panama, Panama, 16. febr. — Vsed prezgodnje eksplozije dinamita pri Monte Lirio, blizu Gatun, so bili ubiti trije delavci, 6 jih je pa nevarno poškodovanih.

VOJSKA NA BALKANU.

Izšel je sedmi sešitek znamenitega dela "Vojska na Balkanu." V sedmem zvezku se nadaljuje popis vojne. Tudi zadnji sešitek ne zaostaja za ostalimi ter ga kraši 21 lepo izdelanih slik. Za dolge zimske večere, ko se preretava dnevne dogodke v domovini in inujini, si ne moremo misliti lepšega čtiva kot je ravno to delo, v kojem se nam predčuje junaška borba naših bratov, balkanskih Slovanov. Vseh sedem zvezkov stane \$1.05, torej vsak posamezni 15 centov. Delo se nadaljuje. Narroči se vri

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St., New York City, N. Y.

Pogreb Schuhmeier-ja.

Pogreb zavrtno umorjenega poslanca Schuhmeier-ja največji, kar jih je videl Dunaj.

Dunaj, Avstrija, 16. febr. — Danes se je vršil pogreb Franca Schuhmeier-ja, znanega poslanca in voditelja socialistov, katerega je bil pretekli terek zavrtno ustrelil krščanski socialista Pavel Kunshak. Pogreb je bil upravljal kraljevski. Na vsak način pa je bil to največji pogreb, kar jih je kdaj videlo prestolno mesto Dunaj. Videžilo se ga je več kot pol milijona ljudi. Naval tujecev v mesto je bil tako ogromen, da železnice niso bile kos svoji nalogi. Na tisoče ljudstva je prišlo tudi peš v mesto.

Deputacije iz Nemčije, Italije, Belgije in Ogrske, zastopajoče vse mogoče delavske organizacije, so spremljale mrtvo truplo na pokopališče ter nosile na tisoče venceh z rudečimi trakovi. Tudi nemški socialisti iz New Yorka so darovali dva venca. Ob odprtem grobu so govorili socialistični voditelji z Dunaja in iz Nemčije. Pri pogrebu je vladal vzoren red ter je bil velikanski policijski aparat nepotreben.

Bogat plen.

Boston, Mass. 16. febr. — Včeraj so ulomili neznanec v veliko trgovino na Hanover cesti, razstrelili blagajno in odnesli \$12.000. V svoji stroki so morali biti veščaki, ker ni nikdo slišal, ko se je razletela blagajna. V trgovini so pustili veliko dinamita in fin električni sveder najnovejšega sistema.

Cena vožnja

Trsta in reke \$34.00
Ljubljane 34.60
Zagreba 35.20

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.

Rusija štiti balkanske Slovane ter odklanja zahteve Avstrije.

ODGOVOR RUSKEGA CARA NA LASTNORUČNO PISMO CESARJA FRANCA JOZEFA JE V ZNEMIRIL AVSTRIJSKO DIPLOMACIJO. — EVROPSKA PRISTANIŠČA.

BITKA PRI BULAIRU.

BOLGARI SO UNIČILI DVE TURŠKI BOJNI LADJI. — IZJALOVLJEN NAPAD NA TRDNJAVO SKADER. — TURKOM PRIMANJKUJE PROVIANTA.

Petrograd, Rusija, 16. febr. — Odgovor ruskega cara na pismo katerega mu je izročil princ Hohelohe-Schillingfürst, je kratak in odločen. Car se je izrazil, da je stalno, ki ga je zavzela Avstrija v zadnjih letih, naravnost prisilila Rusijo, da se mora zavzeti za svoje jugoslovanske brate. Razen tega je rekel car Nikola, da bo vporabil vsa sredstva, samo da ohrani mir v Evropi.

Berolin, Nemčija, 16. febr. — "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" pravi med drugim sledeče: "Evropsko časopisje se preveč zavzema za bodočo Albanijo. Če ravno so si velesile v več točkah nasprotne, mora vendarle priti do konečnega sporazuma in zategadelj ni potreba, da bi se kedo razburjal zaradi albanskega vprašanja."

Prime Hohelohe je potoval v Petrograd, pa ni imel uspeha. Na to se pa ne sme ozirati, ker prizadevata avstrijski cesar in ruski car na vse načine, da bi ohranilo mir.

London, Anglija, 17. febr. — Razmerje, ki vlada med Rumunijo in Bolgarijo, je postalo precej napeto. V evropskih pristaniščih je nastalo veliko razburjenje zaradi neugodnega odgovora ruskega cara.

London, Anglija, 16. febr. — Sodeč po najnovejših poročilih, se Bolgari vedno bolj umikajo od italidskih utrdb. To je najbrže vojni manever. Turke hočejo izvesti iz utrjenih pozicij in potem nenadoma navalliti nanje. Turki so v trdnjavah silno hrali, dočim na odprtem bojnem polju ne zmorejo veliko. Pri Corkaterega mu je izročil princ Hohelohe-Schillingfürst, je kratak in odločen. Car se je izrazil, da je stalno, ki ga je zavzela Avstrija v zadnjih letih, naravnost prisilila Rusijo, da se mora zavzeti za svoje jugoslovanske brate. Razen tega je rekel car Nikola, da bo vporabil vsa sredstva, samo da ohrani mir v Evropi.

Castro prost.

General Castro je prost mož! Zvezni sodnik Ward je razsodil, da je deportacijsko povelje neveljavno in da sme Castro ostati v državi kolikor časa se mu zdi.

Poročevalec je Castro izjavil, da namerava ostati do 2. marca v New Yorku ter se istega dne napoliti v Washington, kjer hoče videti inauguraijske slavnosti. Energično je Castro obsojil govoričenja, češ, da namerava uprizariti v Venezueli revolucijo. Trgovinski in delavski tajnik Nagl se še ni odločil, ali naj uroži proti razsodbi sodnika Ward pritožbo ali ne.

Prepir s stariši — uzrok samomora.

19letni Paul Wolfe iz Stv. 514. zap. 162. cesta se je včeraj popoldan nekaj prepisal s svojo materjo in se takoj nato zaklenil v sobo. Mati je šla po svojih opravkih, ko se je pa vrnila, je ležal sin v kuhinji na tleh. Poklicala je policijo, katere je konstatirala da se je sin zastrupil in je le malo upanja, da bi ozdravil. Vzrok samomora je bil skorajgotovo preprič z materjo.

Drzen ropar.

Kansas City, Mo. 16. febr. — V bližini kolodvora centralne železnice je stalo danes popoldne par mož, ki so solnčili. Naenkrat pa pride neki ropar, ki jim zapove, naj dvignejo roke ter mu izročijo denar in vrednostne predmete. Skoro vsi so ubogali, le trije ne, ki so začeli streljati na roparja. Tudi ropar je streljal ter ranil tri osebe. Konečno je pa zbežal, a policija ga je kmalu zasledila ter odvedla v zapor.

London, Anglija, 16. febr. — Črnogoreci so 13. feb. z nastokom navallili na trdnjavo Skader, tola turška posadka jih je vrgla nazaj.

Trgovški promet med Rusijo in Ameriko.

Petrograd, Rusija, 16. febr. — Včeraj se je vršilo v Moskvi zborovanje kojega predmet je bila ustanovitev ruske-ameriške trgovske zbornice. Zborovanje se je udeležil ameriški konzul ter zastopniki vlade in trgovstva. Med drugim se je tudi ugotovilo, da znaša ruski import iz Amerike leta 1912. med 80.000.000 do \$90.000.000.

Denarje v staro domovino

pošljamo:

K.	\$	K.	\$
5	1.10	130	26.60
10	2.15	140	28.65
15	3.15	150	30.70
20	4.20	160	32.75
25	5.20	170	34.80
30	6.25	180	36.85
35	7.25	190	38.90
40	8.30	200	40.95
45	9.30	250	51.15
50	10.30	300	61.35
55	11.35	350	71.55
60	12.35	400	81.80
65	13.40	450	92.00
70	14.40	500	102.25
75	15.45	600	122.70
80	16.45	700	143.15
85	17.45	800	163.60
90	18.45	900	184.00
100	20.45	1000	204.60
110	22.50	2000	407.00
120	24.55	5000	1017.00

Postarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote izplačujejo popolnoma, brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave razpošilja na zadnje pošte e. k. poštno hranilnični urad na Dmnaju v najkrajšem času. Denarje nam pošliti je najpriilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. **FRANK SAKSER,** 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

“GLAS NARODA”

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JACOB PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in	...
Canada	\$3.00
pol leta	1.50
letu za mesto New York	2.00
pol leta za mesto New York	1.00
Evropo za vse leto	4.50
pol leta	2.50
četrt leta	1.75

“GLAS NARODA” izhaja vsak dan iz-
zvenem nedelji in praznikov.

“GLAS NARODA”
“Voice of the People”
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements or agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi preloži
bivališče naznani, da hitreje najdo-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
skov.

“GLAS NARODA”

82 Cortlandt St. New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Vetirana naselniška predloga.

Predsednik Taft je vetiral Bur-
nettovo naselniško predlogo in s
tem je najbrž zapečatena usoda
tega nativističnega skrupala,
ker je skoro nemogoče, da bi bil
veto uničen potem dvatretinske
večine v obeh zbornicah. Vsa
hvala gre predsedniku za trdno
stališče, ki ga je bil zavezal v tem
prevažnem vprašanju posebno ra-
di dejstva, ker so merodajne in
vplivne osebe zastavile vsa, na
razpoložljivi jim stoječa sredstva,
da bi pridobile eksekutivo za pre-
dlogo. Predsednikov veto je bil iz-
rečen na podlagi temeljitega in
nepripranečnega proučanja stvar-
nega položaja in za veto se je
predsednik šele odločil, ko je bil
zasielil zagovornike in nasprotni-
ke predloge.

Predsednik je ravnal kot sod-
nik. Pretehtal je momente, ki go-
vorijo za predlogo, prav tako kot
oni, ki govorijo proti predlogi, in
pri tehtanju se je izkazalo, da so
proti-momenti tehtnejši kot oni,
ki govorijo za predlogo.

Predlogo je vetiral predsednik,
ker je v protislovju z materijel-
nimi interesi dežele ter tudi v
protislovju s tradicijami, ki še
vedno žive na tem kontinentu.
Pri odločitvi predsednika so pri-
šli v poštev le razlogi, ki so de-
želi v prid. Predsednik bi se bil
gotovo odločil za predlogo, ako
bi bil prepričan, da je treba
prenehati s sedanji tradicijami
glede naseljevanja.

Veto predsednika se v prvi vr-
sti obrača proti določbi glede iz-
obrazbe novodošlih naseljencev.
Ta določba tvori napravor za je-
dro cele predloge. Najlepše pa je
celo, da ta določba ni bila resno
mišljena. To so pokazale debate
v zbornici in senatu kjer se je
izvajalo, da se ne gre v prvi vrsti
za to, da se ne pusti v deželo go-
tovih elementov, temveč za to, da
se sploh omeji naseljevanje.

Predsednikov veto je pa nada-
lje tudi pokazal, da je še najti v
deželi može, ki razumejo pomen
naseljevanja za razvoj naše de-
žele.

V kratkem stopi na mesto se-
danjega novi režim. Sile, ki so de-
levali proti dosedanji praksi v
naseljskih vprašanjih, bodo v
novem kongresu še močnejše.
Jasno je tudi, da bodo tudi vna-
prej prišlo do poizkusov, omejiti
naseljevanje z nativističnimi od-
redbami, kot se je zgodilo sedaj
in že večkrat poprej. A kakor se-
daj, se bodo tudi v prihodnje iz-
jalovil vsak poizkus, omejiti na-
seljevanje v to deželo, ki je nar-
avnost navezana nanj.

Iščem rojaka JOSIPA KOLENC,
po domače Brničev Jože iz Re-
čice v Savinjski dolini na Sp.
Štajerskem. Prosim cenjene
rojake, če bodo vedeli za njegov
naslov, naj mi ga blagovoli nazna-
najo, ali naj se mi pa sam ja-
vi. — Martin Mravljak, R. R.
3, Box 2, Clinton, Ind.
(14-18-2)

Dopisi.

Johnstown, Pa. — Naznanjam
vam, da je umrlo rodbini Jeneo-
vi v enajstih dneh troje otrok.
Naše iskreno sožalje! Pokopali so
jih na slovensko pokopališče. Že-
leji bi bilo, da bi se rojaki malo
bolj pobrigali in kupili prostore
vse do zadnjega kotička na slov.
pokopališču, da bi bili tudi po
smrti združeni. Rojaku Andreju
Janežiču bomo postavili spome-
nik, ker je bil prvi pokopan
na tem prostoru. Pokopališče se-
jo bomo imeli dne 23. febr. do-
poldan ob 9. uri v dvorani sv. Ci-
rila in Metoda na 8. cesti. Rojaki,
udeležite se jo vsi! Pozdrav! —
Fran Gabrenja.

Lorain, O. — Omeniti moram,
da je nemila smrt prestrigla ro-
jaku Josipu Čampelj po domače
Štuceelj nit življenja. Bil je član
društva sv. Alojzija št. 19 J. S.
K. J., katero mu je tudi priredilo
dne 13. febr. dostojen pogreb.
Star je bil 37 let, zapuščal žalujo-
čo soprogo in tri nedorasle otro-
ke. Hvala vsem rojakom, kateri
so se udeležili sprevoda, hvala za
venec in napise in gospodu žup-
niku za krasna govora v cerkvi in
in ob odprtjem grobu. Pogreba se
je udeležil tudi g. Fran Černe s
prijateljem iz Clevelanda in je
pomagal peti na pokopališču za-
lostinko. Tukaj imajo rojaki zo-
pet lep dokaz, kako potrebna so
podporna društva. Organizirajte
se oni, ki še niste organizirani!
Delavske razmere so zadostne za
pošteno življenje. Pozdrav! —
Andrej Pogačar.

Chisholm, Minn. — Dela se
srednje. Razmere na društvenem
polju so po starem. Tukajšnja
velika družba je odvzela nam de-
lavcem poškodninsko zavarova-
nje. To društvo je poslovalo že
nad 14 let. Mesečni prispevki so
bili od 35c do 75c, za kar se je
dobivalo v slučaju poškodbe po
6 mesecev \$25. Zategadelji smo
bili prisiljeni ustanoviti lastno
poškodninsko zvezo. Dne 9. febr.
smo imeli ustanovno sejo in voli-
te glavne odbora. Zveza bo de-
podpirala delavca skozi celo leto
in k njej pristopi lahko vsakdo
(Slovan) od 16. do 60. leta. Pri-
stopnina znaša \$1 in mesečina 50
centov. Seje se vrše vsako prvo
in tretjo nedeljo v mesecu ob 2.
uri popoldan v Ivan Samutovi
dvorani. Rojaki, pristopajte k
Zvezi, katere geslo je: “Delavec
za delavca!” Pozdrav! — Martin
Zalar.

Po petdesetih letih.

(Po praških “Narodnih Listih”
z dne 22. jan.)

Sijajni uspehi slovenskega o-
rožja na Balkanu, tako presenet-
ljivi za zapadno Evropo, so brez-
dvomno mnogo pripomogli, da se
je tako povzdignila zavest vseh
Slovanov, ki ječe še vedno pod
tujim jarmom. Ko so si upale ma-
le slovenske države na Balkanu
opirajoč se edino le na pomoč e-
nako male Grške, spustiti v boj
s turško “velevlastjo”, da bi o-
svobodile iz osmanskega robstva
svoje slovenske brate in izvedle
delo osvoboje brez pomoči Evro-
pe, celo proti njeni volji, da bodi
ohranjen na Balkanu status quo,
ni treba ubupati niti drugim, še
vedno podjarmljenim Slovanom.
Z vsjo pravico morejo pričakovati,
da jim vzide jutranja zora, o-
znanjajoč prihod dneva svobode
in pravice. Pod vtisom balkan-
skih dogodkov so izginili zadnji
sledovi nasprotstva med avstro-
ogrskimi Hrvati in Srbi in njilho-
va že krepka zavest narodne e-
notnosti preživi z lahkoto perse-
kucije, s katerimi jih zasleduje v
Dalmaciji avstrijska vlada, na
Hrvaškem ogrska. Ogrski Slova-
ki in gališki Starorusi, enako
kruto zatirani, se pokore v ječah
za to, ker so z ubogimi groši po-
magali ranjenim jugoslovanskim
bratom. Toda niti ti ne obupava-
jo, ampak pričakujejo z navdu-
šenjem bodočih boljših dni. Da
celo Poljaki v ruski državi in na
Poznanjskem pozdravljajo ra-
dosno uspehe bolgarskega in
srbskega orožja, ker vidijo v
njih poročstvo, da pride tudi za
pravične težnje poljskega naroda,
po samostalnem kulturnem,
gospodarskem in narodnem raz-
voju, dan uresničenja.

Sočasno z radostnim razburje-
njem med podjarmljenimi Slova-
ni pa je bilo v Ogrski in v Av-
striji možno opaziti drug pojav,
ki so mu nadeli ime patiotične-
ga pojava. V Ogrski se kaže v
zasledovanju Srbov in Slovakov

radi njihovih simpatij k balkan-
skim Slovanom, v Avstriji, med
klerikalnimi Nemci v neprikriti
težnji po vojnem pohodu na Bal-
kan, med gališkimi Poljaki in U-
krajinci v pripravah na novo
vstajo Poljakov proti Rusiji. V
to gibanje pada danes (22. pro-
sinca 1913) petdesetletnica usod-
ne poljske vstaje z dne 22. pro-
sinca 1863. Cela poljska Galicija,
izvzemši strogo konservativnih
krogov, proslavlja danes ta do-
godek, in sicer kot radosten do-
godek. Zato so izločene iz slav-
nostnih programov žalne bogos-
lužbe, da bi ne kazile radostne-
ga dojma te proslave. Ni li to
zmota? Imajo Poljaki, najbobe
gališki, vzrok radovati se nad iz-
bruhom vstaje z dne 22. prosin-
ca 1863?

Vstaja iz leta 1863 spada v
zgodovino in njeni historiki, Pol-
jaki in Rusi, se izražajo o njej
soglasno, da je bilo v veliko ne-
srečo ne le Poljakom, ampak tu-
di Rusom, in mi lahko pristavi-
mo, da je bila v veliko nesrečo
za vse Slovane. Ruska država je
vstopila z dnem 19. svečana 1861
z osvobojo naroda iz robstva na
pet velikih liberalnih poprav, ki
se niso mogle ustavitv ob mejah
poljskih gubernij. Celu v samem
Petrogradu je pihal takrat svob-
odomiselni veter in je vladalo
razpoloženje, ugoditi predlogom
mejnega grofa Wielopolskega in
dati Poljski avtonomijo. Toda
trud Wielopolskega, ki je bil pri
namestniku, velikem knezu Kon-
stantinu Nikolajeviču, viceprezi-
dent državnega sveta poljskega,
je zadel na odpor med njegovimi
lastnimi krajinami. Ti so bili že ta-
krat (1863) pridobljeni za revo-
lucni načrt Ludvika Mieroslav-
skega in niso hoteli sprejeti iz-
boljšanja iz rok ruske vlade, ker
bi to uničilo vpliv katoliške du-
hovščine na poljski narod in ka-
toliška cerkev se svojemu gos-
postvu med Poljaki ni hotela odre-
či. Poljakom se je posrečilo, pri-
dobiti zase Napoleona III., ki je
s svojimi diplomati pridobil proti
Rusiji Avstrijo in zlasti Anglijo,
in ko je dne 22. prosinca 1863 iz-
bruhnila vstaja v Varšavi, je
stala na strani Poljakov proti
Rusiji cela Evropa razen Prusije,
katere politiko je vodil že takrat
dalekovidni Bismarek. in — Tur-
čije.

Nastala je torej dvojna vojna.
Na Poljskem se je spoprijela ru-
ska vojska z vstajskimi četami in
strast je gnala obe stranki celo
do okrutnosti. Drugo vojno je
bojeval ruski kancler, knez Gor-
čakov, ki je našel v kritičnem
trenotku izdatne podpore v re-
dakturji lista “Moskovskija Vje-
domosti”, M. N. Kratkovu, z di-
plomati skoro cele Evrope. Naj-
prej je bila vstaja udušena na
poljskih bojiščih, malo potem je
položila orožje tudi evropska di-
plomacija pred odločnim tonom
kneza Gorčakova, ki je stal na
stališču, da je vstaja notranja
zadeva ruske države, v katero
vmešavati se nimajo sosednje
pravice. V listopadu 1863 je bil do-
bojevan boj tudi na diplomatič-
nem polju in za sledečih perse-
kucij v Poljski ni evropska di-
plomacija ganila več za Poljake
niti s prstom.

Rusija je ostala torej l. 1863
znagovalec, toda sad njene zna-
je uničil l. 1866 in 1870 Bis-
marek. Poljaki so po nesrečni
vstaji izgubili zadnje ostanke
svojih svobod, in, čeravno je
minulo že petdeset let od one do-
be, izgubljajo še vedno. Pridobi-
la ni ničesar niti Rusija, razen da
ima od te dobe enega obupanega
sovražnika več. Rusko je po zna-
goviti potlačitvi vstaje nastopilo
nepravdo pot. Mesto, da bi veliko-
dušno, potem, ko je kaznilo kriv-
ce, odpustilo zapeljanim in si pri-
dobil njihovega prijateljstva, se
je dalo zapeljati od masčevanja
in se masčevalo največ samo na
sebi. Masčevalo se je in se ma-
ščuje še danes nad Poljaki, aka-
ravno ti že davno sami iščejo po-
ta k bližnjemu z ruskim narodom
in njega državo, in s tem si vzga-
ja na svoji najvažnejši evropski
meji samo neprijateljstvo. Masče-
valo se je l. 1866 nad Avstrijo in
dovolilo Prusiji, da jo je po zma-
goviti vojni izgnala iz nemške
države in iz zadnjih ostankov se-
verne Italije. Masčevalo se je l.
1870 nad Napoleonom III., in
zagrozil Avstriji, ki je hotela
Franciji na pomoč, je pripustilo
pokoritev Francije.

Kot posledica te ruske masče-
valne politike je zavladal v Av-
striji dualizem, ki je izdal tukaj-
šnje Slovane v plen Nemcem in
Madjarom, nastala je močna
nemška država s Hohenzollernei
na čelu, ki so umeli navezati Av-

LOXOL
PAIN-EXPELLER
ALCOHOL 49%
FAHRICHTER & Co
NEW YORK
RHEUMATISM
GOUT - NEURALGIA
LUMBAGO - COLIC
RHEUMATOIDAL
SPRAINS & BRUISES

**Kadar ste pre-
hlajeni, nabavite
si steklenico prist-
nega Pain-Expeller,
kakor je tukaj naslika-
na in ravnajte se po na-
vodilih na zavoiu**

strijo nase in s tem na eni strani
okrepiti tukajšnji nemški življ-
je Slovanom, da drugi pokaza-
li Avstriji pot na Balkan, kjer
je možno dobiti nadomestila za
zgube, ki jih je utrpela v Italiji.
Zanagovita Rusija sama pa, ako-
ravno se je spametovala že leta
1875 in zabranila novo nemško-
francosko vojno, je sama pod-
legla vplivu Nemčije, in preko
vseh naporov carja Aleksandra
III., odtelati ta usodni vpliv z
alianco s Francijo, se ga še dan-
es ni otresla.

Petdeset let je minulo od pol-
ske vstaje in nje posledice obeti
še danes vse Slovanstvo. Druga-
če bi se bile razvile zadeve na
Balkanu, ko bi ne bila Avstrija
pritskana tvoj od svojega nem-
škega zaveznika, drugače bi se
bila razvila usoda avstrijskih in
ogrskih Slovanov, ko bi jih ne ve-
zali okovi dualizma; davno bi se
izboljšale razmere rusko-poljske,
ko bi ne uničeval Berolin vseh
poskusov za pomiritev dveh naj-
večjih slovanskih narodov. Tega
usodnega dogodka z dne 22. pro-
sinca 1863 ni mogoče pozabiti, ni
ga mogoče pozabiti zlasti ne nam
Slovanom. Toda, da bi ga pro-
slavljali, da bi davali duška svo-
ji radosti, nimamo niti najmanj-
šega vzroka. Le iz srea moremo
ga obzavlati in želiti težko iz-
kušanim bratom Poljakom, naj se
nikdar več ne dajo zapeljati k
tako nepremišljenemu koraku,
kakoršnega so naredili pred pet-
desetimi leti.

DIMNIKAR ZADEL GLAVNI DOBITEK.

Kakor smo bili svoječasno po-
ročali, je ob zadnjem cesarjevem
bivanju v Budimpešti neki dim-
nikarski pomočnik, ki je na dvo-
ru opravljal svoj posel, ukradel
brzlo počenko, ki je bila priprav-
ljena za cesarjev zajutrek. Tatu
so našli na stopnicah še na “de-
lu”, to se pravi pri zavijanju
okusne počenke. Vtaknili so ga
v policijski zapor, a sreča je že
čakala nanj. Ko je prišel iz zapo-
ra, je videl, da je v razredni lo-
teriji zadel glavni dobiček.

Iz njegovega življenja se to le
pripoveduje: Svoj kruh je začel
jesti kot raznašalec vabil neke
gledališke potovalne družbe. O
Božiču se je pa družba razšla in
fant je bil na cesti. Stradal je in
premišljeval, kaj bi pa si jo je
izmisli. Ponekod velja prazna
vera, da srečanje z dimnikarjem
prinese srečo. Prebrisance se je
torej preoblekel v dimnikarja in
se na Silvestrov večer postavil
ob vratih nekega velikega hote-
la. Vsem gostom, ki so po polnoči
zapustili hotel, je molil čepico in
im voščil srečno novo leto. Ljud-
je so si od tega srečanja z dimni-
karjem obetali srečo in srebro je
kar teklo v čepico. Ker se mu je
“dimnikarstvo” tako izvrstno
sponeslo, se mu je iz hvaležnosti
res posvetil: vstopil je k nekemu
dimnikarju kot vavence in kulanu
postal pomočnik. Dimnikarsko
srečo je pa še poslej ponujal lah-
kovernim ljudem. Ob prostih

dneh je postajal pred glavnimi
kolekturami razredne loterije in
ogovarjal ljudi: “Dimnikar ima
srečo, jaz vam potegnem srečko,
milostivi gospod!” Nekoč si je
pa fant misli, da bi tudi zase po-
izkusil srečo ter si je kupil srečo-
ko. In res: zadel je glavni dobi-
ček. Vsed tega pa prebrisance
ni postal blazen od veselja, kakor
se včasih zgodi, marveč je
pred blagajnikom, ko mu je na-
steval denar, se zabavljaj, češ:
“Neumost, da sem si kupil sa-
mo osminko srečko; sedaj je se-
dem drugih ljudi zastoj od me-
ne zadelo.”

Prebrisnost.

Juda A in B sta bila zvrta, pre-
brisana goljufa. Grof M se hoče
prepričati, kateri izmed njih je
bolj zvit. Pokliče k sebi juda A
in mu reče: “Podarim ti enega ko-
nju, da ga prodaš judu B in ga
izkušaš pri tem kaj opehariti. —
Prvi jud res proda konja drugemu
in se vrne h grofu. Ta ga vpraša:
“No, za koliko si ga pro-
dal?” — “Za dva cekina.” —
“Tako poceni?” — Ja, veste, g.
grof: konj je slep in šepa — a
vsega tega B še niti opazil ni!
Ali ga nisem tedaj lepo opeharil?”
— Nato pokliče grof juda
B k sebi in ga vpraša: “Koliko
si dal za konja?” — “Dva cekina
je pač vreden tak zlahčen kon-
jčič.” — “Oh, to te je jud A o-
peharil pri tej kupčiji, ali nisi
nič opazil, da je konj slep in da
šepa”, se začudi grof. Jud debelo
gleda in stoka, pa reče: “No, ja
— za vsak slučaj sem dal judu A
šepa ponarejena cekina.”

V šoli.

Učitelj: Miheec, kaj dobivamo
od ovee?
— Miheec: Volno.
— Učitelj: Čemu rabimo volno?
— Miheec: (molči).
— Učitelj: (hotel mu pomagati):
No iz česa pa imaš ti sukno?
— Miheec: Iz očetovih hlač.

Iščem svojega soseda BARTOLA
KASUN, Doma je iz Velikega
Jadrca, občina Severin na
Kulpi. V mesecu mareu l. l. se
je nahajal v Leadville, Colo.,
in sedaj ne vem, kje se nahaja.
Dobil sem pismo od svojega o-
četa in njegovega varuha iz
starega kraja, kako Franjo
Kasun pazi na njegovo pose-
stvo. Sosedje delajo škodo in
moj oče mora imeti od njega
polnomoč, da ga lahko zasto-
pa pri kotarskem sodišču. Pro-
sim cenjene rojake, če bodo ve-
dali, kje se nahaja, da mi javi,
za kar bom hvaležen, ali naj se
pa sam oglasi. — John Kasun,
P. O. Box 1523, Bisbee, Ariz.
(15-19-2)

Kje sta moja prijatelja LOUIS
SKRABEC in ANDR. TURK?
Doma sta iz Gorenje vasi, fara
Mirna na Dolenskem. Če bodo
izmed cenjenih rojakov ve, če
sta še kje v Združenih državah,
naj mi naznani, ali pa naj se
sama javita. — Louis Zakrai-
shek, 169 Areher Ave., Mil-
waukee, Wis. (14-18-2)

Slovensko katoliško
podp. društvo svete Barbare
za Zedinjene države Severne Amerike.
Sedež: FOREST CITY, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsilvania

ČLANSKI
Predsednik: MARTIN ŠEREMAN, Box 578, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETENDEL, Box 56 Willow, Pa.
V tajnik: IVAN TELBAN, Box 767, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUMIC, Box 547, Forest City, Pa.

NADZORNIKI
Predsednik nadzornega odbora: KAROL ŠALAM, Box 847, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAČ FODVANSKI, 474 Eastfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK BUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 228 Cor. N. — 8rd St., East Springs, Wis.

FOROTNI IN PRIJAVNI ODBOR:
Predsednik poroč. odbora: PAUL GIBBERAR, Box 602, Will. H.
I. poročnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kas.
II. poročnik: ANDEJ BLAZ, 7718 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. F. R. SHLEMAN, 517 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopis naj se pošilja I. tajniku IVAN TELBAN, E. D. Box 122 n. Forest
City, Pa.
Društveno glasilo: “GLAS NARODA”.

Vabilo na naročbo.

Do konca meseca februarja
sprejemamo naročila za knjige
Družbe sv. Mohorja za leto 1914.
Prihodnje leto izide šest sledečih
knjig:
1. Kolar Družbe sv. Mo-
horja.
2. Pravljice. (Kdor želi vezano
knjigo, naj doplača 25c.)
3. Mlada Breda. Slovenskih ve-
černic 67. zvezek. (Vezano 25c
več.)
4. Zgodovina slovenskega naroda,
3. zvezek.
5. V tem znamenju boš zmagal.
(Vezano 25c več.)
6. Molitvenik: Krščanska mati.
(Vezano z rudečo obrezo 30c, z
zlato 50c več.)
Vsi naročniki dobe knjige za
\$1.00 poštnine prosto na dom.
“GLAS NARODA”,
82 Cortlandt St., New York City.

Kje je moj brat LOUIS RAN-
GUS? Doma je iz vasi Oreho-
vica pri St. Jerneju na Doljen-
skem. Pred 8. leti je zadnjič
domov pisal. Prosim cenjene
rojake, če bodo vedeli za njegov
naslov, da mi ga javi, ali naj
se pa sam oglasi. — John Ran-
gus, 3808 E. 78th St., Cleve-
land, O. (15-18-2)

Kje je moj nekdanji prijatelj
PETER OMEJC? Kakor sem
žal, biva nekje v Seattle,
Wash. Ker mu imam poročati
več važnih stvari, zato prosim
onega, ki ve za njega, da mi
javi njegov naslov. — Anton
Bernik, Box 127, Imperial, Pa.
(17-20-2)

NAŠIM GG. NAROČNIKOM!
Da očistimo našo zalogo, smo
se odločili dati našim cenj. naro-
čnikom, in sicer onim, kateri so
list plačali vnaprej za celo leto,
knjigo “V padišahovi senc”, 6
zvezkov, kateri obsegajo 1774
strani, za samo poštarino, t. j. 40
centov, seveda dokler zaloga ne po-
ide. Kdor naših cenj. naročnikov,
kateri so za vse leto plačali na-
ročnino, dopišejo to svoto, mi ta-
koj pošljemo teh 6 zvezkov.
“GLAS NARODA”,
82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANILO.
Društvo “Jutrarnja Zarija” St.
29 S. D. P. Z. v Meadow Lands,
Pa., je imelo dne 2. febr. 1913
svojo redno mesečno sejo, pri ka-
terih je bilo sklenjeno, da se ma-
raje prihodnje seje v mareu ude-
ležiti vsi člani in članice. To pa
zato, ker imamo za rešiti več va-
žnih zadev ter volite novega
predsednika, ker se je stari za-
hvalil. Razpravljati imamo tudi
druge važne raznoterosti in o
razvitiu nove zastave.
Na svidenje 2. marca!
Josip Bizjak, tajnik.

Na več vprašanj naznanjamo, da imamo še
v zalogi 200 iztisov
Mohorjevih knjig za leto 1913.
Kdor nam dopiše \$1.30 dobi šestero knjig
poštne prosto. Na naročila brez pridejanega
denarja se nemoremo ozirati.
Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York,
prodaja sedaj nastopne knjige:
MOHORJEVE KNJIGE
za leto 1913
po \$1.30 poštnine prosto.
PRATIKE
za leto 1913
družinske in Blaznikove, posa-
mezni iztis velja 10c, 50 iztisov
\$2.75, 100 iztisov \$5.00.
Dobiti so tudi v podružnici:
6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Išče se
IZURJEN BRIVEC,
zmožen slovenskega, nemškega in
angleškega jezika. Katerega ve-
seli tako delo, lahko zve podrob-
nosti pri:
Joe Scheek,
423 Madison St., Ottawa, Ill.

NAZNANILO.
Cenjenim rojakom v Eveleth,
Minn., in okolici naznanjamo, da
je za tamošnji kraj naš zastopnik

LOUIS BAUDEK,
kateri je pooblaščen pobirati na-
ročnino za list “Glas Naroda”
in izdavatvi tozadevna potrdila.
Rojakom ga toplo priporočamo.
Upravništvo Glasa Naroda.

†
NAZNANILO IN ZAHVALA.
Vsem sorodnikom, znaneem in
prijateljem naznanjam žalostno
novico, da je ugasnila luč življen-
ja naših preljubi materi
TEREZIJI ERMENC,
288 Grove St., Milwaukee, Wis.,
dne 28. januarja po jako kratki
bolezni. Pogreb se je vršil dne
30. jan. 1913.
Iskrena zahvala naj bode vsem
sorodnikom in prijateljem, ker
so se v tolikem številu zbrali ter
spremili našo ljubo mater k več-
nemu počitku. Posebno se pa za-
hvalimo slov. pev. klubu “Zvon”
za njegov nastop, katerega člani
so v zadnjo čast zapeljali dve za-
lostinki pri krsti naše ljube mate-
re, po kateri žalujemo občutno.
Milwaukee, Wis.
Gregor Ermenc, mož. Sin Ivan in
žena Marija Ermenc, Marija Er-
menc, hči. Josip Ermenc, sin.

Jugoslavanska Katoli. Jednota

Izveščena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

BRADNIKI:
Predsednik: IVAN GERM, 607 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOŽIČ, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GED. L. KROZICH, Ely, Minn., Box 434.
Pomožni tajnik: MIHAEL MIRAVINEC, Omaha, Neb., 1884 So. 24th St.
Kasirnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 188.
Zaupnik: Alois Virant, Lorain, Ohio, 1709 E. 23th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:
Dr. MARTIN E. IVIČ, Sedas, Ill., 900 No. Chicago St.

NADZORNIKI:
ZLOJEN KOSTELIČ, Baraga, Colo., Box 822
MIHAEL KLOBUČAR, Camblet, Mich., 118 — 7th St.
FRANZ SPREHAR, Kansas City, Kans., 432 No. 4th St.

POROČNIKI:
IVAN KRISTNIK, Baraga, Pa., Box 188.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 118.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1813 Mill Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika Jednote.

Rednočasno glasilo: "GLAS NARODA".

Ely, Minn., januar 27th, 1913.

POROČILO NADZORNIKOM J. S. KAT. JEDNOTE.

INVENTAR Jednotinskega premoženja v glavnem uradu je približno takov kakor je bil koncem junija leta 1912, s sledečimi izjemami:

Zemskih znakov na rokah	573
Moških znakov na rokah	874
Privestov (charmes)	311
Polnih listov knjžbne	1112

IZKAZ BLAGAJNE

First National Bank Ely, Minn.	\$16,147.20	3 po sto	\$20,000.00
Firm National Bank Ely, Minn.	\$1,232.50	open	—
First State Bank Ely, Minn.	\$2,557.75	3 po sto	\$40,000.00
Miners State Bank of Chisholm, Minn.	\$10,324.72	3 po sto	\$10,000.00
Calumet State Bank of Calumet, Mich.	\$10,346.94	3 po sto	\$10,000.00
Skupaj	\$79,739.21		\$80,000.00

OPEN ACCOUNT STATEMENT:

Denerija na banki First N. Bank Ely, Minn.	\$20,173.50
Se neizplačane nakaznice	\$ 5,829.00
Skupaj (open account)	\$14,352.50

RAZDELITEV SKLADOV:

Smrtniški sklad	\$33,559.49
Poskodbni sklad	1,853.65
Stroški sklad	5,707.10
Rezervni sklad	28,619.97
Skupaj	\$79,739.21

POTRDILO NADZORNIKOV:

Louis Kostelic,
Mihael Klobuchar,
Peter Spohar.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.
Izjalovljen rop. Dne 20. jan. je šla gdč. učiteljica Cepuder iz Šole na Savi. Kar skoči proti nji zlikovec, ji ugrabi pompaduro in zbeži čez železniško progo v gozd. "Hrenovje". K sreči v torbici ni bilo drugega, nego dva ključka od katedrov.
Ogenj v cirkusnem vozu. V Podturnu pri Toplicah je bil postavljen cirkus. Dne 16. jan. se je hotel preseliti v Toplice imetnik cirkusa in kinematografa po imenu Henrik Hofer. Pospravil je v svoj veliki voz vse, kar je imel in naprosil posestnika Avguština iz Podturna, da bi zapeljal cirkuski voz čez klance iz Podturna v Toplice. Med vožnjo so ostali v vozu Hoferjeva žena po imenu Olga s sedmimi otroci. V vozu pa je bila med vožnjo čisto po nepotrebnem tudi peč z kurjenja. Proti vrhu klanca sta se začela plašiti konja, zdirla sta po cesti, zavila v jarek in preobrnila voz. En mali otrok je prišel pod zakurjeno peč, ki se je prevrnila, ko se je vlegel voz po dolgem v cestni jarek. Iz peči je padlo živo ogle na obledo, ki je začela tleti in goreti. Če bi ne bil naogor priskočil na pomoč Henrik Hofer, ki je šel peč zadaj za vozom, bi se bili otroci opekli in podušili. Pravijo, da je prišla čenit poškovani voz sodna komisija iz Novoga mesta in da je moral brojiti voznik Hoferju lepe novice.
Zaradi razaljenja veličanstva sta bila pred ljubljanskim sodiščem obsojena čevljarški pomočnik Janez Blaž iz Ljubljane na 15 mesecev in Avguštin Enzi, slikarski pomočnik s Koroškega, na 4 mesece ječe.
V Spodnji Šiški se je pripetila neka nesreča, katere žrtev je postala Marija Ševškova, soproga sprevednika A. Ševška. Ker so sumili, da je Ševšek kriv njene smrti, so ga zaprli. Sodna komisija je jasno pokazala, da v nesreči Marije Ševškove ni govora o kakem zločinu, naker je bil A. Ševšek izpuščen iz preiskovalnega zapora.
Samomor vojaka. Dne 26. jan. se je v domobranski vojašnici v Ljubljani s službeno puško ustrelil prostak Tau in bil takoj mrt. Nesrečen se je 25. jan. za-

pluje srečno v Gorico. Zaokrožil je proti Vel. Rojcam, toda že pred železniškim mostom mu je odpovedal motor, zmanjkal je zračni pritisk na rezervoir benzina; zato je videl Hokeka, da se treba spustiti na tla in se spustil srečno na prod pri Soči pod Rojcam. Prihitela je hitro več ljudi, meneč, da je kakta nesreča, ali nadpomočnik Hokeka, ki je spreten aviatik in ga ne zapusti prisotnost duha v kritičnem momentu, jih je potolažil, da ni nič. Kolegi in znanci so mu srečno čestitali na lepem uspehu.
Iz Gor. Trebuše na Goriškem. Dne 26. jan. nekako 10 minut pred 4. uro pop. smo zaslišali čez Vojske dolji čudno ropotanje. "Moj Bog, avtomobil!" je nekdo prestrašen vzkliknil, a se kmalu pomiril, ko smo zagledali visoko v zraku aeroplan, ki je plul proti Čepovanu. Ni večji ni bil videti kot navaden orel. V približno 7. minutah je preplul nekako 10 km zračne črte. Gledali smo to prikazen, poslušali in občudovali. Ko pa je izginil zrakoplov v daljavi, se nas je polotila obupna žalost, žalost, ki jo more občutiti le Trebušar. Pomislite, ljudje božji! Do danes smo slišali praviti o kolovozih, cestah, železnicah in ker je iste že marsikdo izmed nas tudi videl in se po njih vozil, smo se uverili, da se vse to po svetu res nahaja. Da se vozijo tudi po vodi, to se nam ni čudno zdelo nikdar, saj plavimo tudi pri nas drva, a da imajo ljudje take letalne stroje, tega do 26. jan. nismo verovali. Ta dan smo se le spoznali to, za nas tako bridko resnico! Ugibali smo, čemu gre ta šment ravno nad našo Trebušo. Ugibali smo, a bili smo različnih misli. "To je vojaški zrakoplov", so menili eni. "Ne, to je deželni zrakoplov, ki je prišel gledat, če občina res dela kolovoz do cerkve proti Vojskem. Saj so nam že rekli, da pridejo pogledat. Boste že brali v časnikih, če je res to, kar pravim, ali ne! In zupanstvu bodo tudi pisali." Tako je trdil nekdo in že smo se veselili, če je bil to res deželni zrakoplov, obilne podpore v denarju. Ker je pa nekdo trdil in nas prepričeval, da naša dežela nima zrakoplova, se nas je znovič polotila obupna žalost in sklenili smo poslati slavni dež. odbor sledeče: 1. Naj prepove voziti z zrakoplovom nad našo občino, ker se čutimo mi, ki nimamo niti potrebnega kolovoza, s tem razzaljene; ali pa, če ni to mogoče: 2. naj dā narediti zrakoplov za 800 oseb, naj pride po nas in naj nas nese ven iz te doline, kamor hoče, ker tu ne moremo živeti.
Prepoved za aeronavte. Ministarstvo je prepovedalo aeronavtom letati v pokrajini severno od železniške proge Ajdovščina-Gorica-Krmin-meja, nadalje južno od proge Trst-Nabrežina-Cervinjan meja, vključivši vodovje, ki spada k državi. Tudi na Tržaškem in k njemu spadajočem morjem se ne sme letati. V Istri pa ne severno od proge Trst-Koper-Portorose in nad pripadajočim vodovjem in ne južno od proge Rovinj-Pazin in ceste Pazin-Pičane-Plomin. Zapopadeno je i tu morje z otoki.
Smrtna kosa. V Gorici so umrli: Anton Hönig, znani učitelj glasbe; Josip Močnik, c. kr. gozdar; v dež. bolnišnici uradnik Štefan Marega. — V Mitrovici je umrla Marija Vogrič, roj.Schlaif, soproga skladatelja Hrabr. Vogriča.
Poroki. Dne 28. jan. se je poročil Gustav Saunig, sin župana v Biljah, z gdč. Aleksandro Mozetič iz Bilj. — Josip Žagar, trgovec in posestnik na Srpencih, se je poročil z gdč. Breginjčevs s Trnovca.
Imenovanje. Okrajni tajnik Fr. Mlekuš, dodeljen okrajnemu glavarstvu v Gradišču, je imenovan za adjunkta pri ravnateljstvu nam. pom. uradov.
Dva nevarna fantiča sta že večkrat imenovana mladoletna Partner in Saver iz Gorice. Sedaj sta obsojena vsak na 6 mesecev zapora radi tatvin.
ŠTAJERSKO.
Denarnico z 200,000 K je ukradel neznan tat v Graecu na kolo-

Tu je gorkote in udobnosti za mrzli čas! Tu je udoben dom!

PERFECTION
Brež dima. **SMOKELESS** Brež duha. **OIL HEATER**

Neprekosljiva, brezdimna petrolejska peč je najboljša priprava za kurjavo. Cenejša je kot plin. Uspesnejša in čistejša kot premog ali les.

To peč lahko postavite kjerkoli hočete in kot jo potrebujete. Prižgite jo in v eni minuti razširja dobrodejno toploto na vse strani. Gori devet ur z eno galono petroleja in ne stane nič, kadar se je ne rabi.

Izvršena je z okraski iz nikla, iz navadnega jekla ali emajirana, modrobarvnimi obroči. Krasi vsaki prostor. Stane malo. Traja veliko let.

Dobiti jo je v vseh trgovinah z železom. Ne dajte si ušiliti ponaredb. Ako vam je vaš trgovec ne more prekrbeti, pišite nam za vse podrobnosti in cene. Videli boste da vam bo ugajala.

STANDARD OIL COMPANY OF NEW YORK
56 New Street New York City.

Hranite \$10.00--\$15.00

na leto, katere plačate brivcu in

BRIJTE SE SAMI z

Gem. Safety Razorjem

z 7 klinami, kateri je za 10 let garantiran ter odgovarja vsakemu od \$5.00 in stane samo

\$2.00.

Pišite še danes ponj na:

A. PESTOTNIK & CO.,
747 Melrose Ave., New York, N. Y.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne uredništvo.

IVAN PAJK
CONEMAUGH & PA.

Čenjenim slovenskim in hrvaškim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo potrebne ali pevške družbe. — Vzorec pošiljam poštino pristo. — Pišite ponj. — Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

Dobri zobje pomeni dobro prebavanje. Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje. VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI. Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER
zobozdravnik

50 E. 8th St. (St. Mark's Place) (med. prvo in drugo Ave.) New York. Odprto do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldna.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Podružnice

- Spiljet, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica.
- Delniška glavnica K. 5,000,000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 10/2 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Zedinjene države je tvrdka **FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.**

Podružnice

- Spiljet, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Rezervni fond K. 500,000.

Slov. Delavska Podporna Zveza

Vstanovljeni dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania, s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Podpredsednik: MIHAEL BOVANSKI, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: JAKOB KOČAN, Box 481, Conemaugh, Pa.
Glavni tajnik: VILJEM SITTER, Lock Box 47, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

I. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 374, Thomas, W. Va.
II. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 422, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ BOMRACH, 181 E. 21st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

I. porotnik: JOHIF SVOBODA, 622 Maple Ave., Johnstown, Pa.
II. porotnik: ANTON PINTAR, Box 304, Moon Run, Pa.
III. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 124, Primero, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. A. H. BRALLIER, Grove St. Conemaugh, Pa.

Cenzura društva, ostroma njih uradniki, so najhujši problem, pe-
biljati denar naravnost na blaginjske in nikogar drugega, vse človeke pa
na glavnega tajnika.

Vladar sveta. ::

ROMAN.

Spisal Aleksander Damas. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. Teržak.

"Ne spominjaj me tega, Haydee, prosim te!" je zaklical Dan-
tes bolešno. "Moje maščevanje je bilo večje, kot sem si ga bil
namenil. Bog mi bode oprostil, ker sem se pregrešil nad Villefor-
tin in svoj greh bom skušal poplačati s dobrimi deli."

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Scheller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krše, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Elv. Minn.

DIREKTORI:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih
organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znanke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Krše, 2616
S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljave pošiljajte na ta
nabov.

Narod ki ne skrbi za svoje reve, nima prostora med civiliziranimi narodi.
Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

Cenik knjig, =

katero se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 Cortland St., New York, N. Y.

Table listing various books and their prices, including sections for MOLTIVENIKI, POUCNE KNJIGE, ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE, SPILMANOVE POVESTI, TALIJA, RAZGLEDNICE, and ZEMLJEVIDI.

HARMONIKE

boditi zakorščakali vrste izdelujem iz
popravljam po najnižjih cenah, a dele
trpečne in sanesljivo. V popravu zasa-
slijivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16
let vsak v tem poslu in sedaj v svojem
lastnem domu. V popravek vzamem
krajnske kakor vse druge harmonike te
računam po delu kakor kdo tahteva
brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kateri potuje skos
New York bodisi v stari kraj ali
pa iz starega kraja naj obišče
PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL

AUGUST BACH, 45 Washington St., New York

Na razpolago so vedno čiste
sobe in dobra domača hrana po
nižjih cenah.

Hamburg-American Line.

Edna direktna proga med
NEW YORKOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM

oiskrbljena s parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, Amerika, President
Grant, President Lincoln, Cleveland, Cincinnati,
Prinz, Patricia, Pennsylvania, Graf Valdersee,
Prinz Oskar in Prinz Adalbert,
katerim sledi v kratkem nov parnik na
štiri vijake in turbino
IMPERATOR

919 čevljev dolg, 50.000 ton, največji par-
nik na svetu.

Izvrstno poslovanje. — Nižke cene. —
Dobra postrežba.

Za vse podrobnosti obrnite se na:
Hamburg-American Line,
41-45 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz
Washingtona
za svoje zira-
vile serijsno
izdelavo, kte-
ra jamči, da
so z njo vsi
prava in ko-
ristna.
Po dolgem
času sem mi
posrečilo iz-
najti pravo
Alpen takturo
in Pomado
prosti izusa-
nju in za ras-
las, kakorvne se do sedaj na svetu ni bilo, od kate-
re močnik in šenkarji gosti in dolgi laže resni-
no popolnoma izrazajo in se bodo več izpudili,
ker so celovit. Ravno tako močnik v 6 tednih
brani buri popolnoma zdravilo. Romatizem in
vseh vrstah in trištevih v 8 dneh popolnoma oz-
dravim, kurja očesa bralovca, potna noga in o-
česne se popolnoma odstranijo. Da je to resnica
samim a 500. Pišite po cenik, kateremu pošljem
stanilo.

JAKOB VAHČIČ, Cleveland, O.

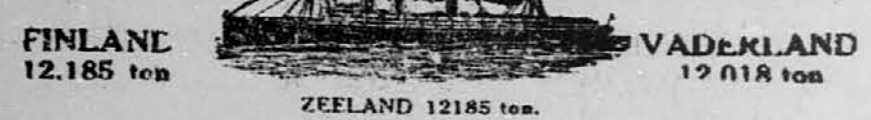
Zemljevid balkanskih držav
je dobiti po 15c. komad.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortland Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom
Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18.694 ton
FINLANE 12.185 ton
KROONLAND 12.185 ton
VADEKLAND 12.018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Antwerp, na Ogrsko, Slovenijo, Hrvaško
in Galicijo, kajti med Antwerpom in Ameriškim delom je dnevna direktna
leonička svosa.

Posebno se bo skrbi za udobnost potnikov med krova. Tretji razred ostojih
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljnje informacije, cene in vse druge listne stvari se na
RED STAR LINE.

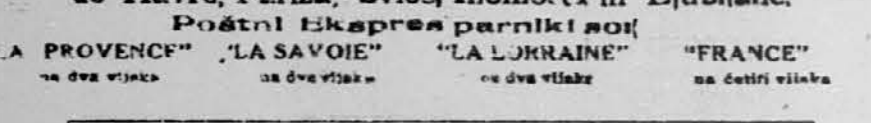
1000 "F" Street, N. W., WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & LaSalle, CHICAGO, ILL.
1319 Walnut Street, PHILADELPHIA, PA.
208 Melbourne Ave. WINNEPEG, MAN.
319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street, MONTREAL, QUEBEC

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Francoska parobrodna družba,
Direktna črta

do Havre, Pariza, Svjce, Inomosta in Ljubljane.
Poštni ekspres parniki so:
"LA PROVENCE", "LA SAVOIE", "LA LORRAINE", "FRANCE"

na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na četiri vijaka

Poštni parniki so:
"CHICAGO", "LA TOURANE", "ROCHAMBEAU", "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chaseborough Building.

Parniki odpušajo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča štov. 57
North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

"LA PROVENCE" 20. feb. 1913. "LA LORRAINE" 13. febr. 1913.
"FRANCE" 27. feb. 1913. "LA PROVENCE" 20. feb. 1913.
"LA TOURANE" 8. marea 1913. "FRANCE" 27. feb. 1913.

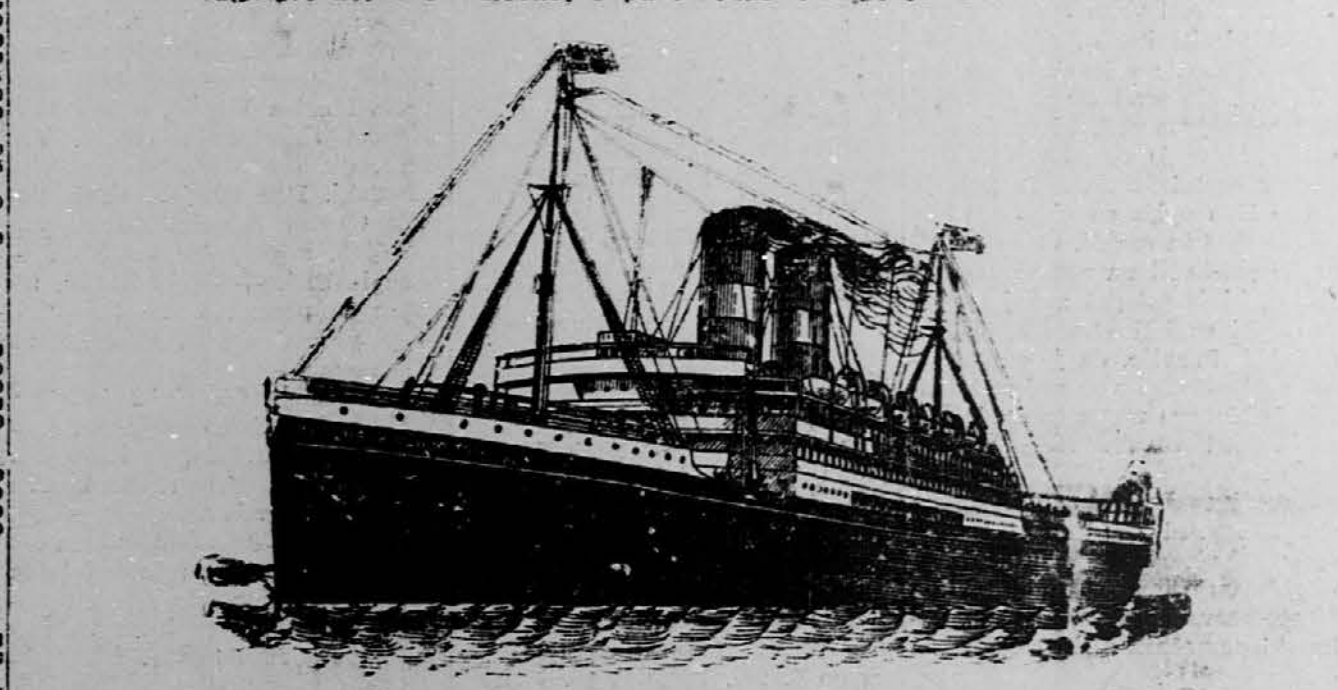
POŠTNA PLOVITBA V HAVRE

Parnik "CHICAGO" odpl. s pom. št. 57 dne 18. feb. 1913. ob 3 popol.
"NIAGARA" odpl. s pom. št. 57. dne 22. febr. 1913. ob 3 popol.
"ROCHAMBEAU" odpl. s pom. št. 57. dne 8. marea 1913. ob 3 popol.
"CHICAGO" odpl. s pom. št. 57. dne 15. febr. 1913. ob 3 popol.
Parniki z zvezico zastavovani imajo po dva vira.

Parniki s križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)
najpripravnija in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvat

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Retno

Cene vožnj listov iz New Yorka za III. razred so:
TRSTA \$34.00
LJUBLJANE 34.60
REKE 34.00
ZAGREBA 35.20
KARLOVOA 35.25

Na Martha Washington stane \$0.50 vol.
II. RAZRED do
TRSTA ali REKE: Martha Washington \$65.00, dragi \$80 do \$85.

Vsi spodaj navedeni novi para-
brodi na dva vijaka imajo
brosični brzojav:
ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
COBANIA,
KAMER FRANK JOSEF I.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.